

Beginnelsen van de politieke partijen die in 2006 in de Tweede Kamer vertegenwoordigd waren

[Partij van de Arbeid \(PvdA\)](#)

[Volkspartij voor Vrijheid en Democratie \(VVD\)](#)

[Christen-democratisch Appèl \(CDA\)](#)

[Democraten 66 \(D66\)](#)

[GroenLinks](#)

[Socialistische Partij \(SP\)](#)

[ChristenUnie \(CU\) en Staatkundig Gereformeerde Partij \(SGP\)](#)

[Partij voor de Vrijheid \(PVV\)](#)

[Partij voor de Dieren \(PvdD\)](#)

Partij van de Arbeid (PvdA)

www.pvda.nl

De PvdA baseert zich op de socialistische beginselen, waarvan het streven naar gelijkheid het voornaamste is. Zij behartigt de belangen van de lagere groepen in de samenleving, aan wie dat streven ten goede komt. Dat blijkt bijvoorbeeld uit:

- de wil om de werknemers meer zeggenschap te geven in de bedrijven;
- het streven naar nivelleren (kleiner maken van de verschillen tussen hoge en lage inkomens);
- brede scholengemeenschappen bieden meer kansen aan kansarme leerlingen.

Op andere punten is de politiek van de PvdA niet speciaal in het belang van de lagere groepen:

- zij staat kritisch ten opzichte van de NAVO en is tegen kernwapens;
- zij is geen voorstander van kernenergie;
- zij wil het openbaar vervoer uitbreiden ten koste van het particulier vervoer.

De PvdA staat wantrouwend ten opzichte van particulier initiatief en wil dat de overheid zoveel mogelijk terreinen van de samenleving door wetgeving beheerst. De PvdA zegt dat ze, behalve naar gelijkheid, ook naar vrijheid streeft. Wanneer ze echter een keus moet maken tussen die twee, geeft het streven naar gelijkheid meestal de doorslag.

Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)

www.vvd.nl

Van de drie grote partijen verschillen de PvdA en de VVD het meest van elkaar. De VVD baseert zich op de liberale beginselen, waarvan vrijheid het voornaamste is. Iedereen moet de vrijheid hebben zijn leven zoveel mogelijk naar eigen inzicht in te richten. Daardoor is de VVD ook een belangenpartij: de vrijheid werkt in het voordeel van de hogere groepen in de samenleving, doordat zij meer mogelijkheden hebben zich op eigen kracht te ontplooien.

Belangrijke programmapunten van de VVD zijn met het oog daarop:

- beloning naar prestatie en daarom geen nivellering van de lonen;
- zo groot mogelijke vrijheid voor de ondernemers, omdat alleen dan het bedrijfsleven tot bloei kan komen; de medezeggenschap van de arbeiders niet vergroten in hun eigen belang;
- het particulier vervoer heeft evenveel recht van bestaan als het openbaar vervoer;
- beperking van de rol van de overheid en meer ruimte aan het particulier initiatief.

Enkele andere punten waarvoor de VVD zich bijzonder inspant zijn: een sterke NAVO, handhaving van kernwapens als noodzakelijk afschrikingsmiddel, uitbreiding van het aantal kerncentrales.

Christen-democratisch Appèl (CDA)

www.cda.nl

In 1980 gingen één katholieke en twee protestantse partijen op in een nieuwe partij: het CDA. Het CDA baseert zich op de christelijke beginselen zoals die met name in het evangelie te vinden zijn. Aangezien het CDA niet op een politieke, maar op een godsdienstige ideologie steunt, zijn de politieke doelstellingen van het CDA minder duidelijk dan die van de PvdA of de VVD. In de praktijk blijkt dat het CDA op veel terreinen tussen PvdA en VVD in staat. Enkele voorbeelden:

- het CDA wil wel de lonen verder nivelleren, maar minder sterk dan de PvdA;
- het CDA verdedigt het karakter van het bijzonder onderwijs;
- het CDA wil de bestaande kerncentrales handhaven, maar is tegen uitbreiding.

Het CDA onderscheidt zich het duidelijkst van de twee andere grote partijen op de terreinen die direct met levensbeschouwing en godsdienst te maken hebben. Huwelijk en gezin moeten zoveel mogelijk worden beschermd, abortus slechts onder zeer strikte voorwaarden toegelaten en euthanasie strafbaar blijven.

Democraten 66 (D66)

www.d66.nl

D66 streeft ernaar de beginselen van democratie en liberalisme praktisch toe te passen op de problemen van onze tijd. Het liberalisme komt vooral tot uiting in het ijveren voor het recht op vrijheid en ontplooiing voor iedere burger. De rol van de overheid moet volgens D66 worden beperkt, zodat de burgers meer eigen verantwoordelijkheid krijgen.

De voornaamste reden van haar bestaan ziet D66 in een verdergaande democratisering. De partij vindt dat in onze tijd verschillen naar leeftijd en sekse, overerving (koningschap), godsdienst, rijkdom en kennis sommige bevolkingsgroepen ten onrechte een voorsprong bezorgen.

Belangrijke programmapunten daarbij zijn:

- meer democratie in bedrijven;
- betere voorlichting over politiek;
- grotere invloed van het parlement en de rest van de bevolking op de politiek;
- gelijkwaardigheid van vrouw, kind en man in de samenleving.

Enkele andere punten waarvoor D66 zich bijzonder inspant zijn: bescherming van het schaarse landschap, ontwikkeling van andere energiebronnen dan kernenergie en industriële vernieuwing.

GroenLinks

groenlinks.nl

GroenLinks is in 1989 ontstaan uit vier politieke partijen van communisten, radicale socialisten, radicale katholieken en protestanten.

De verschillende achtergronden zijn terug te vinden in enkele programmapunten:

- burgers moeten in alle geledingen van de maatschappij kunnen meebeslissen over belangrijke zaken;
- de rijkdom in de wereld moet eerlijker verdeeld worden;
- het milieu moet zeer veel aandacht krijgen;
- militaire tussenkomst in conflicten uitsluitend onder de vlag van de VN;
- aanpassing van de verzorgingsstaat: komen tot een geïndividualiseerd sociale verzekeringsstelsel, erkenning van onbetaalde arbeid en ruimte scheppen voor zorgtaken naast betaalde arbeid.

Andere punten die GroenLinks belangrijk vindt zijn: brede scholengemeenschappen die kansen bieden aan kansarme leerlingen, bevordering integratie in de multiculturele samenleving, verbod op kernenergie en kernwapens.

Socialistische Partij (SP)

www.sp.nl

De SP is opgericht in 1972 en vanaf 1994 vertegenwoordigd in de Tweede Kamer. Veel stemmen kwamen van mensen die eerder PvdA en GroenLinks hadden gestemd, maar die hun partijen te toegeeflijk vonden aan andere.

De SP komt voort uit een marxistisch-socialistische traditie. Zij staat een samenleving voor waarin 'menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit' voorop staan. De SP wil de tegenstellingen tussen mensen verkleinen en is voor medezeggenschap op de werkvloer.

De SP stelt dat iedereen recht heeft op werk, op een fatsoenlijk inkomen of indien nodig een goede sociale uitkering, recht op goed en gratis onderwijs en op een goede gezondheidszorg. De SP is tegen bezuinigingen op de sociale zekerheid, de gezondheidszorg, het onderwijs en de volkshuisvesting.

ChristenUnie (CU) en Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP)

www.christenunie.nl

www.sgp.nl

Deze twee confessionele partijen zijn streng-protestantse partijen, die vinden dat het CDA zich te weinig naar de bijbel richt. Onderling verschillen ze van mening over de christelijke beginselen en over de wijze waarop deze in praktijk gebracht moeten worden. In de praktische politiek nemen ze een conservatief standpunt in.

Partij voor de Vrijheid (PVV)

www.pvv.nl

De PVV is opgericht in 2006 door oud-VVD'er Geert Wilders. De partij baseert zich op wat zij zelf 'nieuw realisme' noemt: een combinatie van economisch liberalisme ('Geef ondernemers de ruimte') en cultureel conservatisme. De PVV maakt zich sterk voor een 'keiharde aanpak van criminaliteit en terrorisme'; tegen 'de islamisering' van Nederland ('Geen immigratie maar remigratie'); voor meer 'traditioneel' onderwijs ('De leraar moet weer "meester" zijn'), tegen een grotere politieke eenwording binnen de Europese Unie en voor meer invloed van de burgers op de politiek (directe democratie).

Partij voor de Dieren (PvdD)

www.partijvoordedieren.nl

De PvdD is opgericht in 2002 en noemt zichzelf een 'getuigenispartij', die niet uit is op politieke macht maar andere partijen wil overtuigen van de noodzaak op te komen voor de rechten van dieren. Uitgangspunt is 'respect voor de lichamelijke en mentale integriteit van alle levensvormen op aarde'. Dit is de basis voor 'een meer vreedzame wijze waarop mensen met elkaar, met de dieren en met de natuur in het algemeen kunnen omgaan.' De PvdD wijst in dit verband op het Handvest van de Aarde (1987), een initiatief van de VN, en op de Universele Verklaring van de Rechten van het Dier (1977) van de International League of Animal Rights.